

Fény

I.

A.

Akkor kelek, amikor még mindenki alszik. Télen a legnagyobb fagyban indulok el éjjel, és napfelkeltekor jövök vissza. Nyáron napfelkeltekor indulok, nappal érek vissza, és meleg van. A domboldalban lakom, a szobám ablakából látszik az az épület, ahová indulok, meg szoktam nézni. Az épület magas, kiemelkedik a többi közül – ebben a porfészekben akár felhőkarcolónak is tűnhet, noha egy igazi felhőkarcoló mellett olyan lenne, mint mellettem egy tacsó. Onnét is szoktam figyelni ide, haza figyelek, csak nagyon nehezen találni meg az épületet, az ablakomat meg már nem is látni, mert kicsi és messze van. A látás a legfejlettebb érzékszervünk, de ez is kevés a távolság áthidalására. A két hely között nincs kapcsolat, csak idegenség. Akár éjszaka van, akár napfelkelte, mindig megnézem a várost, mielőtt elindulok, mert szeretem nézni. Innét jól látszik a nagy része, a belvárosra néz az ablakom. Odafenn a hegyen, fölöttem, a luxuslakások ablakaiból még szebb lehet, és biztos többet látni belőle, bizonyára az ablak is nagyobb. A szoba is. Én itt lakom lenn a domboldalban, a sínek mellett, egy ütött-kopott épületben, amelyet sűrű orgonabokrok vesznek körül. Az épület valaha állomásépület volt, itt van nem messze a főállomástól, ha kinyitom az ablakom, beáramlik a vonatszag, májusban az orgonáé is, és beszűrődik a hangosbeszélő zaja. Mindig tudom, milyen vonat megy, mikor, milyen irányba. Soká tartott megtanulni, de az ember önkéntelenül is megtanulja. A padlásszobát bérltem. Egy öreg néni lakik itt, félig süket már, a nyugdíja mellé jól jön az a kis pénz, amit tőlem kap. Nekem is megéri, mert itt lakom a központban, és még így is kevesebbet fizetek, mintha egy külvárosi panelben élnék. Bár szeretem a külvárosokat is, a lelakott panelnegyedek néptelen játszótereit. Nem tudom, ezt is szeretem. Az embernek egy idő után úgyis mindegy, megszokja. Más lehet, hogy akár varázslatosnak is találná a helyet. Mielőtt ideköltöztem, nekem is annak tűnt egy ideig. Tetszett, hogy van olyan kör alakú ablak fent, mint az összes régi állomásépületen, akár városon, akár falun. Az itt a sínekre néz, a szobámmal szomszédos, szembeni szobában van, onnét vezet le egy létra. Az egy kisebb szoba, padlásnak használják, tele van régi kacatokkal, ezek tök érdekesek, meg egyébként is, szoktam ott üldögdélni, és bámulni a síneket. Kár, hogy az én ablakom nem kör alakú. Be tudnám állítani, be tudnám állítani magam, hogy a Hold éppen a középpontjában legyen. És a felkelő nap egy pillanatig pontosan kör alakú fényt vetne a szembeni falra, aztán persze egyre oválisodna. Így csak megnézem a várost, aztán indulok. Általában gyalog járok. Nem szeretem a tömegközlekedést, sőt, semmilyen közlekedést, vagy járművet. Az ember használja a lábát, azért van. Ha menni akar, menjen önjerejéből. Mi vagyunk az egyetlen faj, ami idegen erőket használ fel saját céljaira, rabságba hajtjuk őket,

hogy nagyobb hatalomra tehecsünk szert. És mi vagyunk az egyetlen faj, aki saját magát fogja kipusztítani, már közel az idő. Persze van, amikor elalszom, és gyalog nem érnék oda. Ez ritkán van, például ma, akkor tömegközlekedek, de nem szeretem azért sem, mert az embert viszi, az ember nem ura a haladásnak, az akaratát kell, hogy feláldozza, nem állhat meg, nem térhet el, nem találkozhat, nem szemlélődhet, be van zárva egy kicsi, térben haladó térbe, és ez hiba. Szeretnék olyan gyorsan mozogni, mint a fény, de ez nem sikerülhet. Gyalog megyek le a Račianské mýto-ig. Ez egy negyed óra, elég hosszúnak tűnhet, ha az ember nem jár gyalog. Lemehtnék a Karpatskán és trolival tovább, de ilyenkor még nem jár. Aztán a Račianskén felszállok az első villamosra. Senki sem utazik rajta. Néha egy vagy két ember. Az utcák néptelenek, a villamos üres megállóknál áll meg, majd felzúg, és tovább. Az épület már a megállóból látszik, sőt magasodik. Én a hátsó bejáraton megyek, el kell mennem az egész épület mellett, és olyankor kicsinek érzem magam. Aztán a szokásos szituációk: felkeltem a portást, aki előbb automatikus mozdulattal félálomból átadja a kulcsot, aztán bosszús, de azért rögtön lehunyja épp felnyitott szemét, hogy visszatérjen oda, ahonnan visszacitáltam. Szerintem, ha egyszer látna, nem ismerne fel, tuti, hogy nem emlékszik rám. Ezután felmegyek a harmadikra, kiveszem a vödröt, a felmosóröngyöt, a tisztítószereket, a sárga gumikesztyűt. Mindig ugyanaz, de váltogatom a helyet, ahol elkezdem. Általában évszaktól függ. Nyáron a keleti folyosón kezdem, mire felmosom, már fénylik a padló az első sugaraktól, szépen egyenletesen. Mindenhol annyi fény van, amennyi kell, hogy legyen. Ha piszkos volna, akkor egyrészt tompa lenne a fény, foltokban fénylene, máshol meg matt, szürkés foltok, csíkok lennének. Így tiszta és érintetlen. Szűz. Absztrakt. Persze ez is csak idő kérdése. De holnap újra jövök. Minden nap jövök. Ugyanazokat a tereket járom be, az egész felületen végigmegyek, mindenhol. Kifejtett energiám tulajdonképpen eloszlik a harmadik egész felületén, egyenletesen. Merthogy az egész harmadik az enyém. Jobban ismerem a harmadikat bárkinél. Ez egy snassz és nőbl hely, minden ép és személytelen, érintetlen, egyforma, letisztult, mire végzek olyan, mintha nem járnának itt emberek, persze hülyeség, mert pont akkor érkeznek, és lőttek az egyenletes fénynek, a tiszta padlónak, jönnek, és utánuk csak a nyomuk marad. Ha feltakarítom, akkor nyomuk sincs. De persze megvannak az apró, elejtett jelek, amelyekről senki sem tud, rajtam kívül. A végében a csempe szélére pingált szavak. A folyosó végén az üres szobában, ahova dohányozni járnak, ott is van a falon egy kis bejegyzés. Az emberek mindenhol otthagyják a nyomukat. Én bejárok az irodáikba. Tudom, kinek milyen fénykép van az asztalán. Kinél van szobanövény. Nagyon kevés jel van, az itt dolgozók asztalai teljesen üresek, személytelenek. Mindenki ugyanazt a tolltartót, egérlátétet, irattartót kapja. Ugyanazok a bútorok, ugyanúgy elrendezve, ugyanazokkal a számítógépekkel. A képek, amik már előttük itt voltak, is személytelenek: színfoltok, egyik szín átmegegy egy másikba. Közelebből látszik, hogy nem eredetiek, papírra nyomtatták őket. Persze nem olcsó plakátpapírra, az fénylene, és a fényfoltok eltakarnák a színfoltokat, annyira azért nem csőrök. Senki nem vette le még, és nem tett helyébe másikat. Biztos szándékosan rejtegetik a személyes dolgaikat. Lehet, hogy benn vannak a fiókban, de azt nem nyitom ki. Egyébként is zár van rajta. Nem tudom, hogy bezárják-e, még sosem próbáltam,

nem túrok, nem lépem át a határokat. Az iratokba sem lapozok bele, azt sem tudom, mit dolgoznak itt az emberek. Ma már sehol sem tudni. Mindenhol csak számítógépek és papírok. Dolgoztam már pár helyen, máshol sem nagyon lehetett. Nem is érdekel. Itt is ugyanolyan, mint máshol. Pedig itt sem leszek örökké, elmegyek innét is, ha meguntam ezt a helyet. Úgy unhatom meg, ha megismerem. Akkor fogom magam, és nem jövök többé. Nem akarok mindent tudni, mert tudom, hogy az lehetetlen. De egy nap majd felkelek, és tudni fogom, hogy utoljára megyek. Akkor elmegyek máshová, és új élet kezdődik. De ma még nem. Ez a nap is ugyanolyan, mint a többi. A többiből sok van, ez a többi hosszú és monoton, utána váltás van, és más többi. Mondjuk lehetnék máshol is. Tökmindegy, csak a formák változnak. Mondjuk ezek a színfoltos képek. Mindenhol ugyanolyan méretű képek vannak. Nagy a gyanúm, hogy össze lehetne rakni őket puzzle-nak, és akkor kiad egy egészet. Lehet, hogy értelmeset is. Képet, ábrát. Persze ezt nem tudni. Lehet, hogy egyszer bejövök korábban, és kipróbálok. Mindenki csak egy kis részt kap, de erről nem tudnak. Azt hiszik kaptak egy absztrakt festményt, de nem, csak szilánkot kaptak. Vajon mi lenne, ha tudnák, mi lenne, ha közösen összefognának, és összeraknák. Semmi. Megcsinálnák, aztán kedvetlenül röhögcsélnének. Nem látnák, pedig ott van. Most vége, az irodák készek, a fénysáv szép lett. Tovább. Olyan emberek járnak ide, akik nagyon fontosnak hiszik magukat. De mikor elmegyek, látom a fáradt arcokat, kihunytt szemeket, gondterheltséget, amik egy pillanat alatt megváltoznak, ha figyelik őket. Mosoly és bájcsevej, előbb kávé, vagy tea. Cukor van, méz is. Tej is. Rum nincs, az itt nem trendi, és munkahelyen nem iszunk, mert kibasznak. Tehát ők fontos emberek. De valahogy ők is ugyanolyan szarcsíkot hagynak maguk után a vécészsze falán, mint bárki más. A vécének különösen fontos szerepe van. Kultúrátlan eltüntet egy anyagi mellékterméket. A testünk működésének szükséges velejárója. A természet sem tökéletes, a teremtő meg tudja, mit miért csinál, és ez így van helyén. A vécé az intimitás helye. Itt senki sem néz, noha ettől való félelmeink itt felerősödnek. Az itt dolgozók egy pillanatra maguk lehetnek magukkal. Persze ez sem kellemes, hiszen testi determinációnkra emlékeztet. Szeretnénk szabadnak érezni magunkat, gyorsan elfelejteni a láncainkat. Ezért gyorsan eltüntetjük a nyomokat. A vécé a feledés helye, a csészében Léthe vize zubog. De nyomok mindig maradnak. Én tudom. Undorodom a vécétől. Ha az enyém lenne, talán nem undorodnék, nem tudom. Itt idegen melléktermékek halmozódnak. De melléktermékből lettünk, és melléktermékké leszünk. Mintha sírokat gondoznák, ahonnét a holtak az alvilágba jutnak. Kapuk. Elég sötét van itt, kicsi az ablak. De most jutalmul jöhet a tárgyaló. Az fényes lesz, most fog besütni a nap, üvegből van egy egész fal. Azt az egészet le kell mosni. Nemtom minek, hisz kívülről koszos, de ez lett mondva. Félelmetes érzés. Nekidőlsz a ronggyal a falnak, mintha a csillogó levegőbe akarnál csapni. Az üveg olyan fal, ami átlátszó, átengedi a fényt. Úgy tesz, mintha nem létezne. A levegőt nem engedi át. Kívülről, már ha alacsonyabban lennék, és látszanék, hirtelen azt hihetnék az utcán az emberek, hogy megőrültem, kaparom a falat, vagy ki akarok szabadulni. Becsukott szemmel szoktam mosni, törölni, mert éles a fény, és vakít. Amikor kijövök innét, lilákat, meg zöldeket látok, és mozognak. De hiába nézek a fénybe, még ha meg is szokja a szemem egy idő után, nem látok semmit,

a fénytől nem látom a fényt. Eltakarja magát. Annyira elvakulok, hogy fáj, és sötétséget látok. Ezért inkább becsukom a szemem, és törölöm az üvegfalat, és érzem, ahogy melegít. Vagy nem is melegít, de valahogy érzem a fényt. Itt el szoktam húzni általában, mert ez a nap legfényesebb ideje, hát elhúzom. De nem mindig, van, amikor fáradt vagyok, vagy nincs kedvem, de aztán bánom legtöbbször. Szeretném tudni, hogy mi a fény. Persze, vannak fotonok, azok érdekelnek, mert nem tudom pontosan micsodák. Kell szereznem egy könyvet, antikből lenne a legjobb, az olcsó, de ebben a városban lehetetlen. Nem szoktam olvasni, csak ha érdekel valami, ez érdekel. De általában nem akad a kezem ügyébe semmi használható, úgyhogy feladnom. Az internetet kerülöm, mert ott minden ami van, valójában nincs. Jobb a könyv, legyen a gondolat anyagba zárva, jelekkel kódolva. Végül is azt sem kell tudnom, mi a fény. Minek nekem azt tudnom. Húzom még egy kicsit, hogy legalább érzékeljem. De aztán fel kell még mosni az egész tárgyalót. Itt már a fényt mosom fel, tisztítom. Azt hiszem, a fénynek lehet valami köze a tisztasághoz. És itt figyelni szoktam az árnyékom. Ahogy kivág egy foltot a fényszőnyegből, és a folt mozog, és a folt miattam van. Folyamatosan benne van a nyomom a fényben, és nem tudom úgy csinálni, hogy ne legyen. Pedig ha nem lenne, akkor az sem biztos, hogy élnék. A testem vet árnyékot. Ezek a fotonok nem tudnak megkerülni. A gravitációs erőm annyira elenyésző, hogy meg sem kottyán nekik. Egyébként az is lehet, hogy semmi közöm az árnyékomhoz. Hisz bárkinek állhat így a haja, lehet ilyen alkata, lehetne bárki másé is. Viszont mindig azt csinálja, amit én, pontosan, egyszerre, egy időben. Mindenkinek van árnyéka, akinek teste van. Mindent másol. Másolja a tested. De nem tökéletes másolat, hisz bárki másé is lehetne, és nem is tökéletesen másol, hiszen az sík felület, és az arányok is eltolódnak. Azt hisszük, hogy csak a forma változik, és lehet, hogy ebben is minden benne van, ami az előzőben, a testben, annak mozdulataiban benne volt. Valójában információk, jelek vesznek el. Hamis képet ad. Hamis másolat. Csak töredékeket kapunk, amiből az egészet sosem rakhatjuk össze, túl sok az, amit nem tudhatunk. Az árnyék olyan, mint az idő, mert az idő is az örökkévalóság töredékes és torz másolata, mely nem adja ki az egészet. Az is érdekel, hogy mi történik az árnyékkal, ha az embert minden oldalról megvilágítják, ha teljes fényben áll. Akkor nem lehet árnyéka, de hová tűnik akkor? Viszont ha annak van árnyéka, akinek teste is, akkor akinek nincs árnyéka, annak teste sincs. Vagyis eltűnik az ember teste az árnyékával együtt. Nem tudni hova. Szóval érdekes ez a fény. Biztos erre sem jövök rá sosem, de nem baj. Nem törődöm a fölösleges dolgokkal. A fölösleges dolgok a szomszéd szobában laknak, nem nálam. Nálam így van, meg szekrény. Ennyi szükséges. Minek halmoznék, itt is csak átmenetileg vagyok. Ha már nem lehetek teljesen szabad, legalább valamennyire próbáljak meg az lenni. A kacsatok is feleslegesek, ezért nem érdekelnek. Ismeretlen tárgyak, plüssmaci, jó tépett, fekete-fehér fényképek ismeretlen emberekről, füzetek tele ismeretlen emberek írásával. Mesélnek, de nekem semmit sem mondanak. Persze, lehet, hogy egyszer majd elkezd érdekelni, és feltűrom, bóklászok, olvasom, rakesgatom ezeket a dolgokat. Egy ideig szórakoztató lehet, az ember rájön valamire, de valójában a felismerésnek nincs köze magukhoz a dolgokhoz. Mondjuk azok történetéhez. Nem tudom, hogy érdekelnek-e történetek. Tárgyaké, embereké, helyeké,

dolgoké, satöbbi. Eddig mindig úgy tűnt, hogy minden történet ugyanolyan, csak a formák változnak. De ez ennél sokkal bonyolultabb. Mert például a vonatoknak is van története, már egy útjuknak is van története. És hány olyan ember ül benne, akinek megvan a saját története. Mondjuk késik a vonat. Akkor mindenki késik, hacsak le nem szállnak vagy ugranak a vonatról. Ez a késés mindegyik történetbe bekerül, sőt, alakíthatja a történetet. Hiszen ha ok, akkor okozatot vált ki. Persze annak, hogy késik, is megvan az oka. Az ok tehát maga is okozat. Elromlott valami a vonatban, vagy késett egy másik vonat – de miért. Biztosan annak is megvan az oka. Ki tudja milyen hosszú a sorozat. Lehet, hogy ez a történet, nem tudom. Így viszont minden mindennel összefügg, és a történetek összekapcsolódnának, a szálak valami hálónak állnak össze, mintha az egész szövet lenne. Vagy mint az agysejtek. Kromoszómák. Az érdekel, hogy vajon az elemek száma véges vagy végtelen. Mert akkor a lehetőségek és a lehetséges kombinációk száma is véges, avagy végtelen. Ki tudja, mi váltotta ki a vonat késését, és mit vált ki a vonat késése. Mondjuk ezért szeretem, ha minden rendben van. Ez persze nem azt jelenti, hogy a dolgoknak a maguk helyén kell jól működniük, hisz a dolgoknak nincs helye, és a működésük nagyon sok féle lehet. Szerintem csinálja mindenki a feladatát, azt, amiért itt van. Semmi mást, az bőven elég, több már sok és felesleges lenne. A feladatomból például, hogy kitakarítsam a harmadikat. A tárgyaló, és végéig kész, meg egy folyosó, már csak négy maradt. Minden folyosó ugyanolyan hosszú, ugyanolyan magas, ugyanannyi egyforma iroda nyílik belőle, csak az irányok változnak. Olyan labirintusban vagyok, ami tökéletesen átlátható, ahol az ember nem veszik el. Legalábbis szó szerint, hisz nincsenek elágazások. Olyan labirintusban vagyok, ahol mindegy, hol van az ember, mert bárhol máshol is lehetne. Mindegy, hogy melyik folyosó közepén áll, ugyanolyan, mintha bármely másik folyosó közepén állna. Akár több is lehetne belőle, mint a folyosókból és ajtókból, ugyanolyan és egyforma, ugyanazon a helyen, mégis máshol, egyszerre sok helyen, ugyanazon a helyen, ahol mégis sosem jelen, hanem mindig máshol van, mert akár máshol is lehetne amikor itt van, és mindenhol van és sehol. Olyan labirintusban vagyok, amiben nem lehet elveszni, mert az ember folyamatosan elvesztettségben van. Ha nem lennének ablakok, és csak a műfény világítana, nem lenne remény. Így legalább tudni, hogy az egyforma folyosókban más a fény, máshonnan jön, és más szögben vetül. Persze a fény is változik, a fény folyamatosan mozog, csak első ránézésre tűnik állandónak. Huszadik, harmincadik ránézésre venni csak észre. Folyamatos ránézés után, amikor már nem az emberből ered a nézés, de a nézésből az ember, felbomlik az idő, és nem a fény mozog, hanem a folyosók a fényben, akkor rá kell jönni, hogy a fény mozgása is csak látszat, és a fény valójában mozdulatlan, minden más mozog, ezek a folyosók mozognak állandó mozdulatlanlanságukban. Sok folyosó van, négy vagy huszonnégy, vagy négyszáznégy, számolható vagy számolhatatlan, mindegy. Ki kellene próbálni összerakni a képeket. Azt hiszem egy folyosó irodáinak képei összeállíthatók, és kiad egy egészet, és ez minden folyosóról elmondható, ugyanakkor az egészek is csak részek és töredékek, és végül minden folyosó összerakott képei összerakhatók, és akkor meg lenne az egész harmadik, és azután ugyanúgy a harmadik képe a második és negyedikkel állna össze az egész épület képévé. Az érdekel, hogy az már egész lenne-e,

vagy csak töredékekből összerakott nagyobb töredék. Egyszer lehet, hogy kipróbálom. Bejövök jó korán. Akkor majd mindent megtudok, és nem jövök többet. De ez nem ma lesz. Ma még várnak a maradék folyosók. Sorban megyek, mindig ugyanabban a sorrendben, a legsötétebb folyosó marad a végére, utána lemegyek a takarító cuccokkal a pincébe, a vibráló műfénybe. Addigra már jönnek az emberek, és én megyek. Mindig jönnek, és én mindig megyek. Mindig takarítok, mindig ugyanott, ugyanúgy. Mindig, rendszeresen, de nem örökké. Az emberek nem érdekelnek, jó is, hogy megyek, mert jönnek ők. Rendszeresen jönnek. Lehet, hogy nem egy időben, de mégis rendszeresen. Különben is, mit számít az idő – a tény maga, annak ismétlődése. És én végül mindig lemegyek a műfénybe. Ott nincs élő fény, csak folyosók végtelen hálózata, egyforma folyosók végtelen sorozata. Ott félek, és mindig eszembe jut, hogy nem csak ezen folyosó ezen pontján vagyok, de mindegyik folyosó ugyanazon pontján egyszerre. Megrémülök, mert nem tudni, melyik vagyok én, az, aki itt van most, vagy máshol, más másholokban és más mostokban. Lehet, hogy csak másolat vagyok, mind azok vagyunk, és egyikünk sem másolódott a másiktól, mégis egyformák vagyunk, és sosem találkozhatok a másik magammal, mert egyformán mozgunk és haladunk, ezért elkerüljük egymást. Ez törvényszerűség. Árnyékok vagyunk. Vagy tükröképek, és minden tükrözés törvényszerűség. Ha megbomlik a törvény, és találkozunk magunkkal, meghalunk, mert elszakadnak a törvény láncai.

Z.

Sokat szoktam sétálni. Leginkább azt a helyet szeretem, ahol a fal mellett megy a járda, a járda alatt az út – gyakran járok oda. A Prágai út mellett van, a domb oldalában. Masszív betontömbök sorozatából áll az a fal, a dombot támasztja, aminek az oldalából levágtak egy szeletet, hogy utat építhessenek. A fal a domb mellett fut végig. Az úttal párhuzamosan a járda is, mint egy hosszú-hosszú terasz, része a falnak. A domb és a fal tövében, a járda alatt, fut a négysávós út. Alattam haladnak el, folyamatosan jönnek, rendszeresen, lehet, hogy nem egy időben, de rendszeresen. Magasan vagyok, de nem eléggé – még kétszer ekkora magasságban vannak a fák felettem. Egyik felemről a levegő, alatta az út, távolabb a sínek, azon túl a szomszédos domb, szélében a Jaskový rad. Csupa párhuzamos utak egymás mellett és után, aztán a túlon lévő domb a házakkal – mintha a sínek tükröznék a két dombot, a két utat – lehet, hogy aki a Jaskový radon megy most, mint én, velem egy időben, is ugyanezt látja, s az is lehet, a tükröképek megy ott. Másik felelem a fal, magas és meredek, épületnyi, fölém magasodik, fenn a fák lombjai látszanak – mintha levágták, megcsonkították volna a dombot. A tömbök vannak vagy jó ölesek, lehet, hogy nagyobbak, hogy elbírjanak ekkora tömeget. Elég félelmetes, mert gyakran repedések találhatóak rajtuk. Lehet, hogy egyszer megindulnak, és az egész domb lecsúszik az útra, a takaros kis házakkal, amik majdnem a csúcsig felérnek a többi irányból. Akkor pedig, ha a síneken túli domb ennek a tükröképek, egyszerre és egy időben dőlnek le. Az ember kicsinek és eltaposhatónak érzi magát. De akkor mit mondjon a szegény hangya – ilyenkor tavasszal gyakran előjön az egész raj a repedések közül. Birizgálom a bolyt, megriadnak, rohangálnak,

kissé kitágul a hangyafolt. Szegények azt sem tudják, hogy vagyok. Persze azt sem tudhatják, hogy ők hol vannak, és hogy egyáltalán vannak – mondjuk legfeljebb érzik csak. És ha odalépek, nem tudnak a cipőmről. Ha kétdimenziósak lennének valóban – mint ahogy az innét felülről tűnik – akkor nem is tudhatnának a bakancsomról, csak a bakancsom talpának arról a felületéről, ami az o felületükkel érintkezik. Az ő felületük az ő világuk, a bakancsom többi része pedig az ő világukon kívül esik. Persze háromdimenziósak – csak picik. Akkorának tűnhet nekik a bakancsom, mint nekem ez a domb. Persze hangyák ők, semmit sem foghatnak fel az említett dolgokból. De ettől még csodálatosak. Micsoda rendszer van az életükben. Tulajdonképpen minden szükségeset tudnak, amit nem tudhatnak, azt nem is kell tudniuk. Hangyaként elég kevés dolgot tudhatnak. Mégis, ennek a városnak egy aprócska területén él egy hatalmas hangyaváros, és szerintem ez csodás. Persze az is elképzelhető, hogy ez a város is csak egy boly azok közül, amik ezen a világon vannak, és akkor mondjuk a földgolyó megfelelné ennek a dombnak. A földgolyón kívüli területeknek pedig megfelel minden más terület. Az ember, ha hangya, akkor ugyanúgy nem tudhatja mi történhet, és fel sem foghatja, hogy más világból a miénkbe érkezett töredékek, jelek mik valójában. Nem tud a bakancsról, csak a nyomáról. Csak a felületet látjuk, és képtelenek vagyunk egy következő dimenzióba bepillantani, esetleg gondolkodni benne. De ha az ember hangya volna, akkor például testének többszörösét is elbírná, vagyis a fal beton-tömbjeit egy ember akár egy nap alatt is összehordhatná. Mi gépeket használunk, vagyis idegen energiákat hasznosítunk céljaink elérésére. Ezt semelyik más ismert lény nem csinálja. A majmok, némely madárfaj használ eszközt, de az eszközzel a saját energiáját, legfeljebb a gravitációt használja. De lehet, hogy él valahol ilyen faj. Olyan sok mindent nem ismerünk. Ki tudja, hány világ él a hangyák és a hangyányitól kisebbek alatt, úgy, hogy nem tudatosítja a másik létét – s ki tudja hány van felettünk, amiről nem tudunk. Vajon hány világon haladok át, miközben ezen az úton végigmegyek, és hány világ számára nem haladok egy tapodtat sem. Lehet, hogy tényleg nem haladok, hogy valójában csak mindig egy helyben állok, és csak a világ halad körülöttem. Szeretek sétálni, áthaladni helyeken, dolgokon, ismert és ismeretlen utakon végigmenni, elveszni, és semmit sem tudva dönteni a kereszteződéseknél. De ha leülök, és csak a világot figyelem, akkor a világ halad körülöttem. Még ha leszámítom az autókat, az emberi jelenlétet bizonyító zajokat, akkor is ott a szél, a levelek mozgása. És ha nagyon-nagyon soká maradok, akkor a levelek sárgulását is látom – hisz ez is mozgás. A mozgás nemcsak a térben lévő helyzetünk megváltoztatása. Az időben változtatott helyünk is mozgás, az, amit csak változásnak nevezünk. De valójában a mozgás és a változás egy és ugyanaz. Mivel testem átviteléhez energiát kell kifejtenem, lassú vagyok. De lehetnék lassabb is, lehetnék hangya, és akkor egy teljes nap is kevés lenne ahhoz, hogy végigmenjek ezen az úton. Míg végigmegyek ezen az úton, nem csak térben, időben is változnak a dolgok. Bezzeg, ha gyors lennék, mint mondjuk a fény. Ha egy tökéletesen mozdulatlan pontból nézek, az időre figyelek, az idő mozgására. Ha olyan gyors lennék, mint mondjuk a fény, csak a térre figyelhetnék, és nem múlva közben az idő. Mire innét elérnék az út végére, az út elején lévő fa levele egy szemernyi sem nőne attól a pillanattól kezdve, hogy elindultam az úton. Persze, ha

olyan gyors lennék, mint a fény, akkor nem is érzékelném a teret. Ha pedig valóban mozdulatlan pont lennék, akkor nem érezném az időt. Mindkét esetben holt lennék, hiszen az élet változás, és a változás mozgás. Ez a fal holt, de a holtak is megmozdulhatnak. Megindulhat a hegy. Ez persze külső hatás, a fal nem mozdul, hanem mozgatva van, és külső hatásra. Mondjuk ebbe a részbe benyomok egy vasrudat, és feszíteni kezdem. Ha a körülmények megfelelnek, kibomlik a hegy. De ha a körülmények megfelelnek, akkor ezt egy hangya is elindíthatja. Ha a körülmények megfelelőek, akkor a hangya kis ereje is képes ledönteni ezt a hatalmas falat, közlekedési balesetet, sérülést, halált okozhat. A hangyának mindegy, semmit sem tud erről. De végül is a mi világunkhoz tartozik. Lehet, hogy ha végigmegyek egy úton, egy számomra ismeretlen világban a sétám hatalmas kataklizmát okoz. Mindent önmaga mérete határoz meg – miközben a méret pusztán viszonyítás kérdése, tehát semmitmondó és relatív. Ezen kívül mindent a mozgása határoz meg – miközben a mozgás pusztán viszonyítás kérdése, tehát semmitmondó és relatív. A mozgás és a változás, tudjuk, egyenlő. És persze meghatározó a milyenség is, vagy minőség, vagy tulajdonságok, ilyesmi. Ha fény lennék, számomra ez az út nem létezne. Ha hangya lennék létezne, csak nem tudnék róla. A hangya milyensége és a fény milyensége nagyon különböző. Biztos összefügg ez a három dolog, egyszer majd megértem hogyan, és azt is, hogy valóban ez a három van-e – mert az is lehet, hogy ez csak egy, hogy ezek egyetlen dolog különböző megnyilatkozásai, formái, és az is lehet, hogy sokkal több dolog van, amit képtelen vagyok még megérteni. De egyszer megértem, mert kíváncsi vagyok és érdekel. Csak nem most. Bár azt azért szeretném tudni, hogy lehet-e mindent megtudni, vagy nem. Azt tudom, hogy ez az út nem lehet végtelen, mert sokszor jártam itt, de ha nem jártam volna, akkor is tudnám, hogy kell, hogy legyen vége. Mondjuk az ember élete folyik, ő meg mintha vízesés alatt állna. Vagy az ember halad, áthalad dolgokon, mondjuk élete útjának állomásain. Szóval mindegy ki mozog és ki áll. Ahogy itt megyek a fal mellett, betontömb betontömb után halad el mellettem. Itt, megint, megint, újabb. Így megyek át a dolgokon, és ismerem meg – hisz azt már bejártam. De lehet, hogy ez az út nem az én életem, ami véges. Mert elképzelhető ez az út végtelennek is. Mondjuk azt, hogy ez az út a megismerni való dolgok betontömbjeinek sora. Szóval jó lenne tudni, hogy van-e annyi betontömb a világon, ami kiadná ezt a sorozatot. Hogy az út véges, vagy végtelen-e. Hogy a betontömbök száma véges, vagy végtelen-e. Vagyis, hogy a sorozat véges-e vagy végtelen. Ha véges, akkor van vége a megismerésnek. De ez sem garantál semmit. Mert mi van, ha körbeér az út, ha az egész dombot körbefutja, mint a leborított tölcser széle. Akkor az út végtelen, hiszen nincs sem kezdete, sem vége, hiába mérhető – viszont a betontömbök száma véges. Igen, az ember előbb vagy utóbb rájön, hogy körbeért, hisz ismerős a környezet. De mi van, ha nincs miből ítélni, nincs környezet, nincs mihez viszonyítani. Ha szemben is fal van, és fedett az egész, és műfény világít. Ha minden egyforma, és a tömbök csak monotonon ismétlik egymást. Akkor a tömbök véges számúak, és a megismerés mégis végtelen. Nem tudjuk, hogy véges számúak a tömbök, és azt sem tudjuk, hogy az út egy kör, és körbe-körbe haladunk. Iszonyú sokáig tarthat felismerni azt az egyetlen ténnyt, ami rávezethet a kör felismerésére. Az út elhajlik, hosszú út megtétele, hosszú idő elteltel

alatt is ugyanúgy és ugyanabba az irányba hajlik. Sokat kell járni, és sokat kell gondolkodni ahhoz, hogy ezt az egyetlent, de szemet szűrő dolgot felismerjük. Hisz nem tudhatjuk, hogy fél óra gyaloglás után nem hajlik-e más irányba az út. Ha meg arra figyelünk, ami körülvesz, akkor végül is folyamatosan ugyanaz van, ugyanazok a tömbök. Mondjuk egyik kopottabb, mint a másik, egyiknek recésebb a széle, mint a másiknak, egyik világosszürke, másik sötétebb – de mindez nem számít, mert lényegében egyformák. Pont ezért elég lenne egyet megvizsgálni. Lehet, hogy egyáltalán nem kellene menni, meg kellene állni. Lehet, hogy a megálláshoz előbb fel kell ismerni a kort. Lehet, hogy a mozgástól sokasodnak meg a dolgok. Ha megtalálnám az abszolút nyugodt pontot, ha nem mozognék, ha semmi sem mozdulna bennem, akkor eltűnne a sokaság, a sokféleség. Persze, az is lehet, hogy fordítottan is igaz. Ha gyorsabb lennék, mint a fény, akkor is eltűnne. Ha az út kör, akkor a fény folyamatosan, végtelen gyorsasággal keringene benne, ugyanakkor nem létezne számára sem a kör, sem a keringés. A fény olyan gyors lenne, hogy elérné az abszolút nyugodt pontot, egyszerre és egy időben lenne jelen az egész térben, egyszerre ezen és a túlsó oldalon, olyan gyorsan haladna, hogy állna. Egy helyben, és ez az egy hely az egész területet tenné ki. Olyan lenne, mint az elektron az atommag körül. Egy állóhullám. De honnét nyeri az elektron az energiáját. Mert ha sípba fújok, akkor az én energiám hozza létre a hullámot. De ki fúj az atomba? Ha ebben a körben keringene a fény, vagyis hullámozna, megállna-e? Mert szerintem meg kellene állnia sok-sok idő elteltével, ha pedig nem áll meg, akkor valami mozgatja, valaki fújja. Azt hiszem kell mozgató, vagy valaki fújja ezt az egész világot. Hisz minden csak hullám, rádióhullámok, fénycsugárzás, infravörös, ultrahullámok, röntgenhullámok, gammasugárzás, kozmikus sugárzás – ez csinálja a fehér zajt. Ennyiről tudunk, mert ennyit mérünk, vagyis ennyit tudunk valamihez viszonyítani. De létezniük kell magasabb frekvenciáknak, mert ha nem léteznének, akkor nem lennének ezek az alacsonyabbak sem. Szeretném tudni, hogy van-e legalacsonyabb frekvencia, hogy kisimulhat-e egy hullám. Vagy, hogy lehet-e olyan magas frekvencia, ami már nem rezgés, nem hullám, hanem áll. Ha van, akkor az mi lehet – tökéletesen stabil pont, mozgás, hogy túllép-e az időn, a téren, vagy mindkettőn, vagy hogy az lenne-e a halál, a megsemmisülés. De tudjuk, hogy a végtelenségig simítható és göngyölhető egy hullám, tehát csak a végtelenben válhat vonallá. Azt is tudjuk, hogy nincs végső megsemmisülés, semmi nem hal meg – persze lehet, hogy nincs igazunk. Szeretném tudni, hogy tudhatjuk-e, hogy képzeletünket behatárolhatja-e az anyagi világ. Persze az is csak hullám, hiszen állóhullámokból épülnek fel az atomok. Tulajdonképpen egy hullámsávban létezünk, csak ezt anyagként érzékeljük, és mivel ez lehatárolt frekvenciatartomány, semmi sem lehet ezen belül végtelen, és semmi sem lehet örök. Ennek az útnak itt vége kell, hogy legyen, illetve kell, hogy legyen vége. Ugyanakkor a lehatároltságban is benne van a végtelen. Ezt az utat sosem járhatom végig. Mert ahhoz, hogy megtegyem, előbb meg kell tennem a felét, és ahhoz, hogy megtegyem a felét, annak a felét, és annak a felét, és a felét, felét... Voltaképpen el sem indulok. Voltaképpen mozdulatlan vagyok. Voltaképpen nem lehetséges mozgás – így mozdulatlan vagyok. Voltaképpen egyszerre igaz minden állítás és minden állítás ellentéte. A pont végtelen. Ezen az úton a

végighaladás végtelen, ahogy a végtelenségig simítható, és göngyölhető egy hullám. Voltaképpen mozdulatlan vagyok, miközben gyorsabban mozgok, mint a fény. Minden más csak látszat. A fénynek ez az út jóformán semmi, míg nekem legalább húsz percembe kerül. Ha gyorsan megyek. De nem kell sietni. Lassan lejtteni kezd az út, beérünk az alagútba, itt jobbra kanyarodik el az út, amin jöttünk, alagútba vált, ami az eddig mellettünk haladó négysávós út alatt megy át. A tömbök azonban maradnak, ahogy eddig, semmit sem változnak, ritmikusan haladnak el mellettünk a betontömbök recéi, és a korlát vasrácsa. Csíkos téglalapok mentén haladunk, már süllyed és görbül az út, azután megy be az alagútba, hosszan, mélyen, soká görbül, nem látni az eget, műfénybe vált az élő fény, aztán ahogy görbül lenn, lassan azt sem látni, merről jöttünk, csak az út látszik, a falak, a tömbök, amik összeérnek, elnyelik az utat, mintha csak itt létezne, ahol állunk, ugyanez van előttünk, ugyanez utánunk. Falakból nő ki az út, falakba nő be az út. Ez persze csak látszat, a görbület miatt. Nem látszik a bevezető út, nem látszik a kivezető út, folyamatos görbületben vagyunk, vagy ellipszisben, vagy körben, és jönnek és mennek a tömbök, a recék, a csíkos téglalapok, és szürke beton van mindenhol, és olyan, mintha hatalmas fogaskerékben menne az ember. A felettünk lévő úton elhaladó autók zaja is kétfelől jön, már nem erősebb hátulról, és még nem erősebb előlről, egyformák, ahogy fenn elhaladnak felettünk, egyformák, de egymást kiegészítve változnak, hátul csönd, előlről erősödik, majd halkul, s miközben halkul, hátulról már erősödik, majd elől csönd, és hátul halkulni kezd. Két fél, tökéletesen kiegészítik egymást, egymásba simulnak, illeszkednek. Úgy tűnik, mintha kettő lennének, de valójában egyek. A tükör határán állunk. A görbület szöge miatt csak egyetlen pontból nem látható sem a kivezető, sem a bevezető út, csak a falak, a tömbök. Ha erősebb lenne a görbület, akkor ez egy teljes útszakaszig tartana, akkor lehetne csak a haladást, és a tömbök ritmusát tisztán felfogni. Ha nagyobb lenne a görbület szöge, akkor pedig egyáltalán nem jönne létre – hisz vagy a kivezető, vagy a bevezető útból látszana egy darab, sőt, egy ideig mindkettőből egyszerre látszana egy és ugyanakkora darab. Tehát maradna a tükör, így is, úgy is. Most viszont, hogy egy pontba sűrűsödik az egész, tudatosítjuk, hogy a pont, amin állunk tükör. Hogy ugyanegy időben velünk egyszerre nekünk szemben indult el valaki – mondjuk mi. Hogy utunk egyetlen pontban keresztezheti egymást. Hogy a tükörképünknek a kijáratunk a bejárata, és a bejáratunk a kijárat. Tudatosítjuk, hogy ha egymásnak szembe megyek, akkor át kell haladnom rajtam. Tudatosítjuk, hogy mindez csupán egy pillanatig tart. Hogy a pillanat nem létezik és végtelen, mint az út, amin áthaladunk, de nem mozdulunk, hogy a pillanat maga az örökkévalóság, hiszen mindig volt, mindig lesz, de soha nincs. Ha a görbület szöge kisebb, akkor a pillanat átlép az időbe, tehát megszűnik pillanattá, örökkévalóságnak, végtelennek és semminek lenni. Akkor kivetül arra az útszakaszra, ami megnyílik, amikor nem látszik sem a bejárat sem a kijárat. Akkor a tükör nem egy pont, akkor a tükör tart. Akkor a tükörben vagyunk, és akkor ez egy másik tér a téren belül, és másik idő az időn belül. Akkor a tükörképpemmel, nem csak egy pillanatra találkozok, hanem egy időre – folyamatos és végtelen közeledésben és távolodásban vagyunk egyszerre –, tehát térben nem találkozhatunk. Mindez pedig csak úgy lehetséges, hogy egy vagyunk. Ha elég hosszú ez az

útszakasz, elég hosszú ideig vagyunk egy. Olyan hosszú ideig, hogy azt kezdjük gondolni, körbe-körbe megyünk. Elfelejtjük, hogy kerültünk ide, elfelejtjük a bejáratot és a kijáratot, az élő fényt is, csak a haladás van, a szüntelennek tűnő haladás, menés, ritmikus csíkok, szürke beton, hatalmas tér, amiben a mi léptünk hangyányi csupán. Nem nézünk előre, csak a földre, mennek a csíkok, számolhatatlanul, elfelejtjük az út kezdetét, az indulás okát, ahogy haladunk, elfelejtjük a súlyledést, a hajlás kezdetét, ahogy haladunk elfelejtjük az elejét, elfelejtjük a végét, elfelejtjük a fényt. Ahogy haladunk, elfelejtjük a haladást. Úgy tűnik egyhelyben állunk, és minden mozog körülöttünk, minden ugyanabba az irányba tart, elhaladnak mellettünk a tömbök, csíkok, téglalapok. Aztán lassan emelkedni kezd az út, de ezt csak nagy sokára vesszük észre. Aztán azt is észrevesszük, hogy világosabb van előttünk, és az nem műfény, és rájövünk, honnét jöttünk és hova tartunk. Rájövünk, hogy nem haladunk körbe-körbe, pusztán elhajlik az utunk, mint a fény útja a csillagok mellett. Feltűnik az alagút szája, megpillantjuk, szoktatjuk a szemünket a fényhez. De amint megpillantjuk, már ketten vagyok, és ellentétes irányban haladok, hiszen vége a szakasznak, vége a tükörnek, elválunk, ketté. Tovább halad a kijárat felé, mennek az alagút szája irányába. Áll ott valaki. Rájuk néz. Ő megy. Ez nem mozdul. Ránk várhatnak. Lehet, hogy akar valamit – mondani, kérdezni. Gyanús alaknak tűnnek, lehet, hogy gyilkos, vagy rablók. Vagy ismernek őt? Nem látják tisztán a fazont, túl sok a fény.

II.

Elfelejttem, hogy már nem számít az idő, csak a tény maga, és annak ismétlődése, az állandóság.

Elfelejttem, hogy csak az egynapigélők fogynak, csak az egynapigélők halnak, csak az egynapigélőkön úr az anyag, amit az égilakók alkottak és uralnak.

Elfelejtetek azon gondolkozni, hogy élnem kellene-e, vagy meghaltam-e már. Nem tűnik fel többé, hogy minden mozdulatlan, csak az idő száguld. Ahogy az sem, hogy nem mozdítom meg a tagjaimat. Elfelejttem, hogy vannak. Előbb kemény volt a szikla, majd megpuhult, az állandó csapások belenyomtak, belenyomtam az anyagba, én és a szikla egy vagyok.

Elfelejttem, hogy jönnek a csapások, elfelejttem a belerezgést, a sajjást, a fogyásom és növésem rendszerességét, a sas érkezésének ritmusát, már csak a csönd van és a mozdulatlanság. Elfelejttem, hogy minden száguld, miközben mozdulatlan vagyok.

Elfelejttem, hogy honnan, mitől, és miért jönnek a csapások. Elfelejttem, hogy kerültem ide, elfelejttem ki láncolt meg, elfelejttem ki adta ki a parancsot. Azt is, hogy ez büntetés.

Elfelejttem, hogy olyan szörnyű büntetést kaptam, mint a gyilkosok, mint a Danaidák vagy Sisyphos, akik az anyag ellen törnek. A monotonitást. Elfelejttem, hogy kezdetben irigyeltem a ciklikusság büntetését, irigyeltem Persephonét, Osirist, Mithrast, irigyeltem az örök ismétlődés értelemért, ami az anyag ellen törőktől megtagadtatott. Elfelejttem a büntetésem meddőségét.

Elfelejttem a monotonitást, mert csak az üresség marad. Elfelejttem a megtörtséget, a megalázottságot, a rabságot, a testnek fájdalmát, mert csak a végtelenség marad.

Elfelejttem a félelmet, a szenvedélyt, a vágyat, az akaratot, az erőt, a dicsőséget, a titkokat, a jelek nyelvét, az istenek neveit, az utat, a haladást, az érzékelést, a gondolkodást. A sötétséget. Elfelejttem a fényt.

Elfelejttem, hogy Deus azért láncolt meg, mert elhoztam az embereknek a tüzet, hogy felébredjenek, hogy értelmük megvilágosodjon, hogy felfogják a jelek jelentését, hogy életüket ne állat módra éljék, hogy önmaguk segítségére legyenek, hogy felvértezsem őket a féltékeny uralkodóval szemben, hogy az álom fátyla elszálljon szemükről és meglássák a valóságot.

Elfelejttem, hogyan szálltam le az emberek közé, hogyan öltöttem formát, hogyan jártam köztük, és mit mondtam, mit tettem.

Elfelejttem jövetelem célját. Hogy a féltékeny úr átkát kívántam feloldani. El-lenszert hozni, hogy az álomkór, melyet rájuk bocsájtott, elszálljon, mint a köd a láng fényétől, hogy enyhítsem a halál, a betegség, a szenvedés, a tudatlanság átkát.

Elfelejttem az átok eredetét, azt, hogy Deus ki akarta irtani őket, ám a bennük lévő fény miatt, csak szellemüket és értelmüket halványította el az átok, amitől az alvókhöz vagy részegesekhez váltak hasonlókká.

Elfelejttem, hogy átka gonosz asszonyi démon volt, hatalmait, az égilakók által teremtette, hogy az legyilkolja őket, ám csak ártani tudott nekik, és szétszórni a bajokat, Deus nyilait és villámain a világban.

Elfelejttem, hogy a fény Deus hatalmán kívül esik, mert éntőlem származik, és én hamarabbi vagyok Deusnál.

Elfelejttem, hogy Deus ki akarta belőlük lopni a fényt, ám hatalma és minden égilakó elégtelen volt hozzá. Elfelejttem, hogy azért jöttem közéjük, hogy kijavítsam bűnöm, jóvátegyem a vétkem, hogy a tűz eloszlassa az álomkórunk kódét, hogy szemüket felnyissák, és meglássák a fényt, hogy magammal felvonjam őket a nyolcadik égen túlra, megszabadítsam őket az égilakók igájától.

Elfelejttem, hogy az ellenséges hatalmak, Deus nemzetsége átkozza nevemet, s a földilakók gonosznak tartják mesterük, és elfelejtik.

Elfelejttem, hogy vétkeztem, mikor Deus tervének része lettem. Hogy embert teremtettem abba a világba, amit Deus megteremtett, és hatalmai által vezérel. Elfelejttem, hogy lett része tervének rövideszű öcsém, hogy teremtette meg az állatokat, és az embert a hatalmasok segítségével, és hogy én cseppentettem fényt a mozdulatlan testbe, én leheltem életet a holt és sötét anyagba.

Elfelejttem, hogy kezdetben hallásuk tökéletes, szemük éles, gondolatuk teljes volt. Hogy nem ismertek öregséget, halált és kórt. Hogy száz esztendő után távoztak ebből a világból a nyolcadik égen túlra, s nem maradtak itt tovább, hiszen a teljesség várt rájuk.

Elfelejttem, hogy Deus rájött cselemre, rájött, hogy a fényt nem bírhatja, s velük együtt az embert sem, az egyetlen a világában, melyet teremtett, s ki akarta pusztítani, de csak az anyagba, amit teremtett, tudta belenyomni őket.

Elfelejttem, hogy a sötét és féltékeny Deus ellen vétkeztem, mikor az alvajáró földilakóknak lehoztam a tüzet, hogy szellemüket megvilágosítsa, s tudatlanságuk

eloszlassa, hogy felejtésük elmúljon. De előbb vétkeztem már, amikor a tiszta fényt lehoztam, hogy a testé legyen, le, Deus teremtett világába, vétkeztem, a megismerhetetlen isten ellen. Ez az egyetlen igaz vétkem, és ezért nyomtak az anyagba, melynek része vagyok, és nem lehetek része soha.

Elfelejttem, hogy vétkem súlyos, hogy a jóvátétel kevés. Hogy a földilakók közt mindig csak igen kevesen lesznek, akik felébrednek átkos álmukból. De lesznek.

Elfelejttem, hogy Deus átka félig beteljesült, hogy a halálba taszította őket, az anyag sötétjével vakította meg őket, hogy születésre halál, életre élet következik mindaddig, míg látásuk vissza nem tér, míg a fénnel látnak a sötétben, míg ki nem emelkednek az anyagból, míg az égilakók béklyóitól nem szabadulnak a földilakók.

Elfelejttem, hogy honnét jöttem, hogy Uranos nemzetségéből származom, és hogy én vagyok a fény birtokosa. Elfelejttem, hogy bátyám Kronos, akinél az idő van, nemzette Deust. Elfelejttem, hogy apánknál, a hatalmas Uranosnál van az örökkévalóság, annál, aki Gaiával nemzett minket, azzal, akinél a mindenség van.

Elfelejttem, hogy ok a megismerhetetlen isten szülöttei közül valók. Hogy a megismerhetetlen isten minden és semmi, határtalan, időn és örökkévalóságon túli, az egyetlen mozgató, aki mozdulatlan, önmagát nemzette önmagától önmagának, miközben nincs énje, minden a része, és túl van mindenen, minden belőle ered és hozzá tér vissza, végtelenül kicsi és végtelenül nagy. Maga a végtelen és a semmi. Igen és nem. Van és nincs. Megmérhetetlen, felfoghatatlan, megismerhetetlen. Nem létezik.

Elfelejttem, hogy Uranos fivéreinek sorában utolsónak született Parca, akinél a törvény van, ami alól nem térhetnek ki az utána következők. Elfelejttem, hogy sorsom van. Elfelejttem, hogy Deusnak is. Elfelejttem, hogy birtokában vagyok a tudásnak, ismerem a törvényt, ám Deus mit sem tud róla.

Elfelejttem, hogy Deus tudatlan, és meg akarja tudni tőlem a sorsát, hogy azért is büntet, hogy zsaroljon, hogy büntetésem véget érhet, ha elmondom neki, amit tudni akar. Elfelejttem, hogy nem akarom, hogy tudja, hogy nem árulom el, hogy bűnhődnom kell, hogy Parca törvényének kell engedelmeskednem, mert vétettem a megismerhetetlen isten ellen.

Elfelejttem, hogy eljön értem, aki megszabadít a szikla rabságából, és megvált az égilakók uralma alól. Hogy a Parca törvénye szabja meg rabságom határát épp úgy, mint Deus hatalmát, és uralmának idejét.

Elfelejttem, hogy sokféle idő és sokféle világ van, és hogy a megismerhetetlen istennél van a sehol, a nincs és a semmikor. Elfelejttem, hogy időm véges, és hogy vissza kell térnie mindennek a forráshoz.

Elfelejttem, hogy ha szabadítom megvált, visszatérek az emberek közé, másodszor leszek köztük, hogy megváltsam őket és megszabadítsam az égilakók uralmától. Hogy kiveszem majd belőlük az életet, összegyűjtöm az összes fényt, és felviszem az ég alól a nyolcadik égen túlra.

Elfelejttem, hogy akkor majd a világ visszatér az égilakókba, az égilakók Deusba, Deus és testvérei Kronosba, Kronos, én és fivérem Uranosba, és ő is fivéréivel visszatér ahhoz, akitől származott.

Elfelejttem, hogy ez a szikla nem az örökkévalóság, és ami a világ ideje, csak egy pillanat az én életemben. Hogy az én életem csak egy pillanat Uranos életében.

Elfelejttem, hogy nem tudhatom, kitől származnak Uranos és fivérei. Hogy nem tudhatom kik a fivérei annak, akitől Uranos származik. S nem tudhatom, hogy ezek kitől származnak, és hogy az előttük lévők kitől. Elfelejttem, hogy mindent tudok, mit Parcától tudni lehet, s nem tudom a tudást és törvényt megelőzőket. Hogy nem tudhatom, nagyapám, ükapám, szépapám volt-e, és ki volt. Hogy sejtem, ezeknek is vissza kell térniük eredetükhöz, ahogy velem együtt térnek meg az utánam következők Uranosba, s Uranos abba, akitől származott. Elfelejttem, hogy nem tudom, milyen hosszú az út, és hány visszatérés vezet a mindenek forrásához, a megismerhetetlen istenhez, akit csak sejtek. Hogy ez az út, ezek a visszatérések végesek-e, vagy végtelenek.

Elfelejttem, hogy az, aki majd meg fog szabadítani, becsapja a féltékeny Deust, aki nem ismeri fel, hiszen valójában tőle hamarabbi kell, hogy legyen, hogy előttem született kell, hogy legyen, hogy Uranos nemzetségéből kell származnia, vagy az azt megelőzők valamelyikéből.

Elfelejttem, hogy nem tudhatom, hogy megszabadítóm megszabadul-e. Hogy megszabadítóm megszabadítójának van-e megszabadítója. Hogy a megváltás a visszatérés kezdete, vagyis halál. Hogy a halál megsemmisülés, visszatérés, feloldódás. Hogy a megváltásnak mindenek forrásából kell kiindulnia, és hozzá kell visszatérnie. Hogy a megváltások sorozata végtelen-e, vagy sem.

Elfelejttem, hogy nem tudhatom, Uranos fivéreinek vannak-e leszármazottai, és hogyha vannak, akkor azok leszármazottai, és azok leszármazottai. Hogy nem tudhatom hány más világ van még mellettünk, és hogy ezek száma véges-e, vagy végtelen.

Elfelejttem, honnét jöttem, és merre tartok. Elfelejttem származásom, elfelejttem a törvényt, elfelejttem a nyolcadik eget, az ég lakókat, az ég alatti világot, az anyagot, a sziklát, az időt, a fényt. Elfelejttem földi nevemet. Elfelejttem égi nevemet.

Elfelejttem, hogy az embereket felébresztem anyag-álmukból, elhozom nekik az emlékezést. Hogy előbb megszabadítóm ébreszt fel engem szikla-álmomból, aki elhozza nekem az emlékezést. Amit elfelejtettem.

Elfelejttem, hogy elfelejtettem a mindentudásom.

Elfelejtetek mindent.

Elfelejttem magam.

Elfelejttem az elfelejtést.

És azután tudom a mindentudáson túli tudást.